

Frederik Hindryckx

Op weg naar een klimaatvriendelijk overheidspatrimonium

Energierenovatie van openbare gebouwen in België:
goede praktijken en inspirerende ideeën

Barrières voor energie-efficiëntie in publieke gebouwen:

- Expertise varieert van ontbrekend tot uitstekend:
- Split incentives
- Beslissingsproces
- Financiering
- Gestructureerde aanpak ontbreekt
- Andere prioriteiten

*“BUDAPEST-BRATISLAVA-BRUSSELS-LISBON-RIGA-SOFIA-TALLINN-VILNIUS – Eight European Supreme Audit Institutions (SAIs) have concluded a **cooperative audit** that found that the **efforts towards fulfilling the public sector’s leading role in the field of energy efficiency of buildings** – a central requirement of the Energy Efficiency Directive (EED) – **should have been greater and more systematic.**”*

Source: Press release of the Working Group for Environmental Auditing of the European Organization for Supreme Audit Institutions (EUROSAI WGEA)

Doel van het VEB

“VEB wil samen met u de klimaatdoelstellingen voor de publieke sector overtreffen, en dit door efficiënt energiebeheer”

Geen eigen aanbesteding – *het VEB deed dat al voor u*

Kostenbesparend voor U – *we werken louter kostendekkend*

Expertise & ervaring – *de beste specialisten onder 1 dak*

Strategisch kader VEB

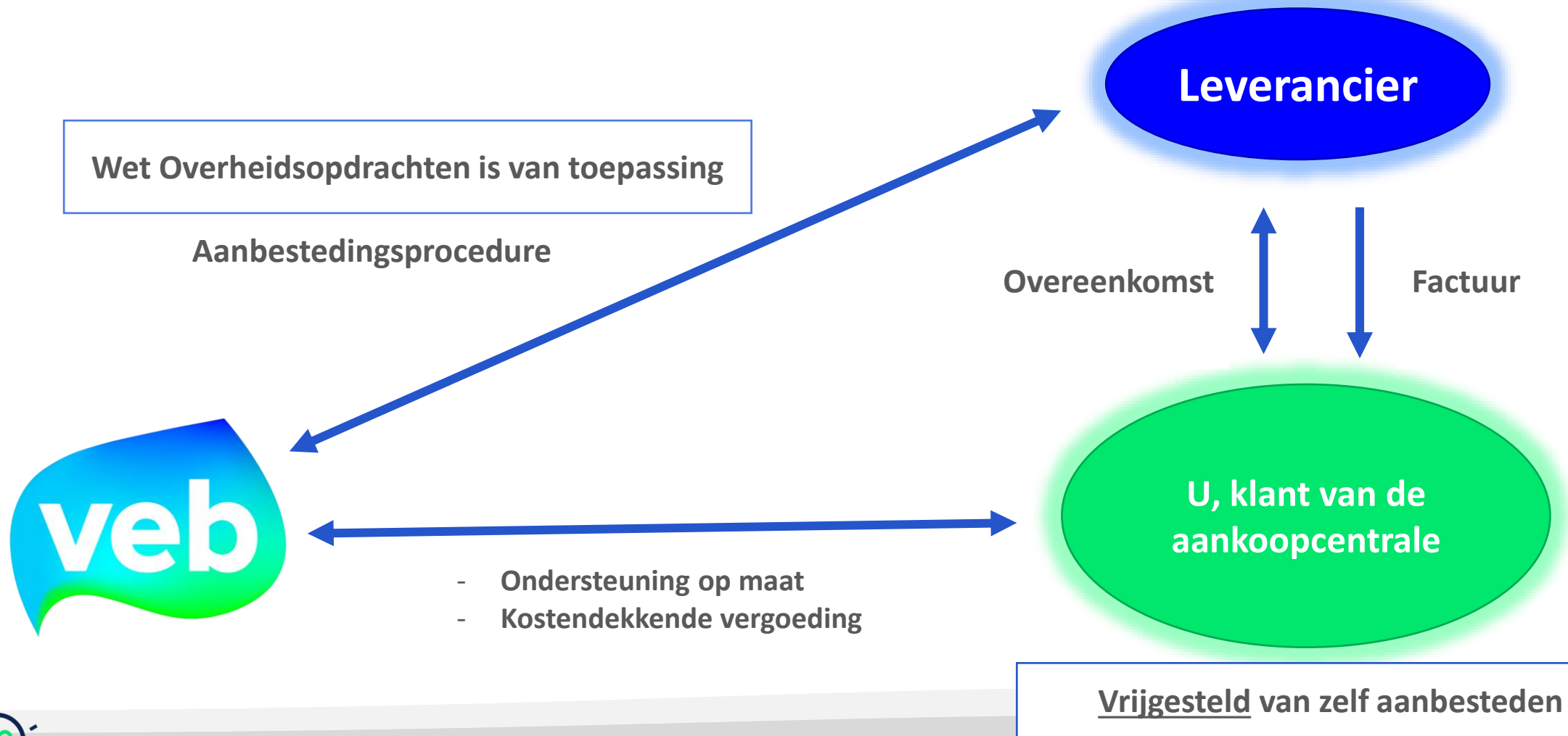
- VEB ontzorgt publieke sector op vlak van integraal duurzaam energiebeheer
- Spil en facilitator in de energiemarkt
- Katalysator voor open data rond duurzaam energiebeheer en evaluatie klimaatdoelstellingen
- VEB stuurt en stimuleert innovatie rond energietechnologieën
- Business model: kostendekkende vergoeding

Klik om stijl te bewerken

Aankoopcentrale - bemiddelaar

Werkwijze VEB

- Projecten **op maat**, met focus op **ontzorging**
- Competitieve **prijs** voor hoge en gespecialiseerde **kwaliteit** door samenbrengen van opdrachten en technische expertise
- **Geen aanbesteding** nodig
- **Kwaliteit- en budgetcontrole door VEB** op werk studiebureaus
- **Opzegbaar** na iedere fase
- Naast prijs en kwaliteit is **duurzaamheid** ook een van de gunningscriteria

Het Portaal Energie-Efficiëntie

- Projectmanagementtool
 - Aanvragen van projecten
 - Statusopvolging
 - Projectgebonden documentenbeheer
 - Eenduidige communicatie tussen klant naar leverancier

Inloggen op: <https://efficiëntie.veb.be>

 Diensten

> Elektriciteit en aardgas

> Masterplan Energie
Bent u op zoek naar een langetermijnaanpak voor uw energiebeheer, kies dan voor een Masterplan Energie.

> Energie besparen ✓

> Dakisolatie
Dakisolatie is een van de meest rendabele oplossingen om energie te besparen. Een geïsoleerd dak kan u tot 30% energiebesparing opleveren.

> Energie opwekken

> Muurisolatie
Als u met structurele gebouwproblemen kampt of nood heeft aan renovatie van uw gebouw, is muurisolatie een maatregel die zeker moet worden meegenomen.

> Totaalproject met besparingsgarantie (EPC)

> Vloerisolatie
Als u met structurele gebouwproblemen kampt, is vloerisolatie een maatregel waarmee u, na dakisolatie en muurisolatie, aanzienlijk veel energie kan besparen.

> Schrijnwerk en beglazing
Heeft u in uw gebouw nog geen hoogrendementsbeglazing, of zelfs nog enkele beglazing? Enkel glas vervangen door hoogrendementsbeglazing is uiteraard een must.

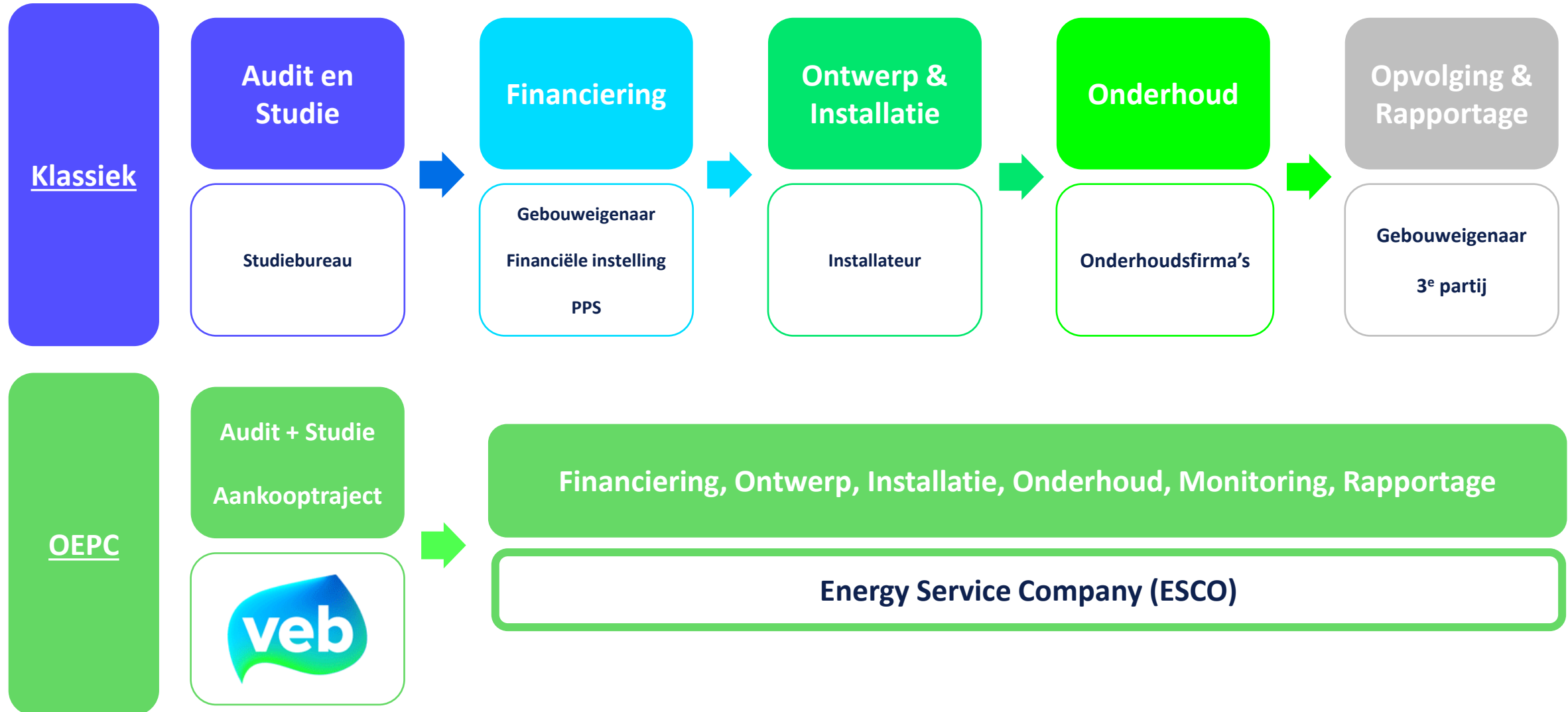
> Relighting
Uw lampen vervangen door ledlampen is een slimme investering. Ledlampen zijn energie-efficiënt en gaan langer mee.

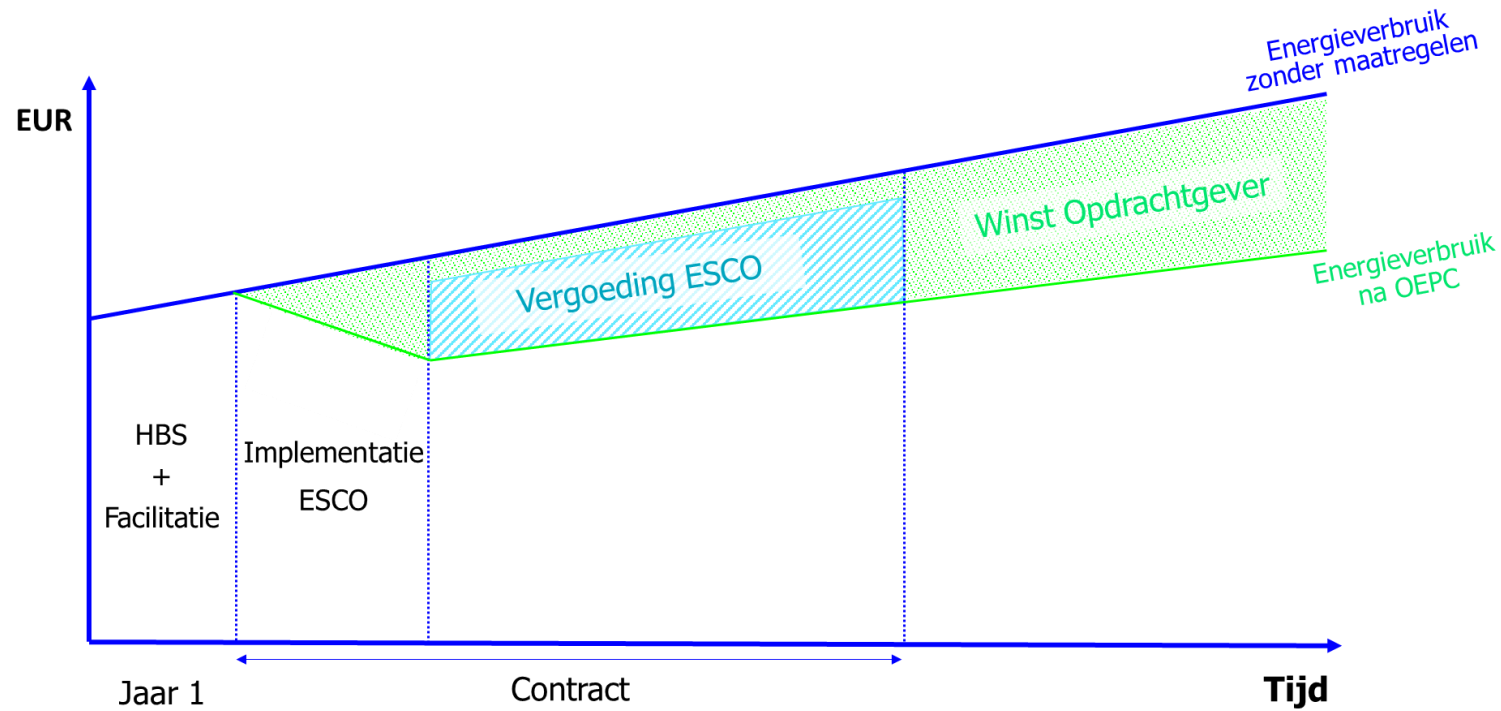

(O)EPC

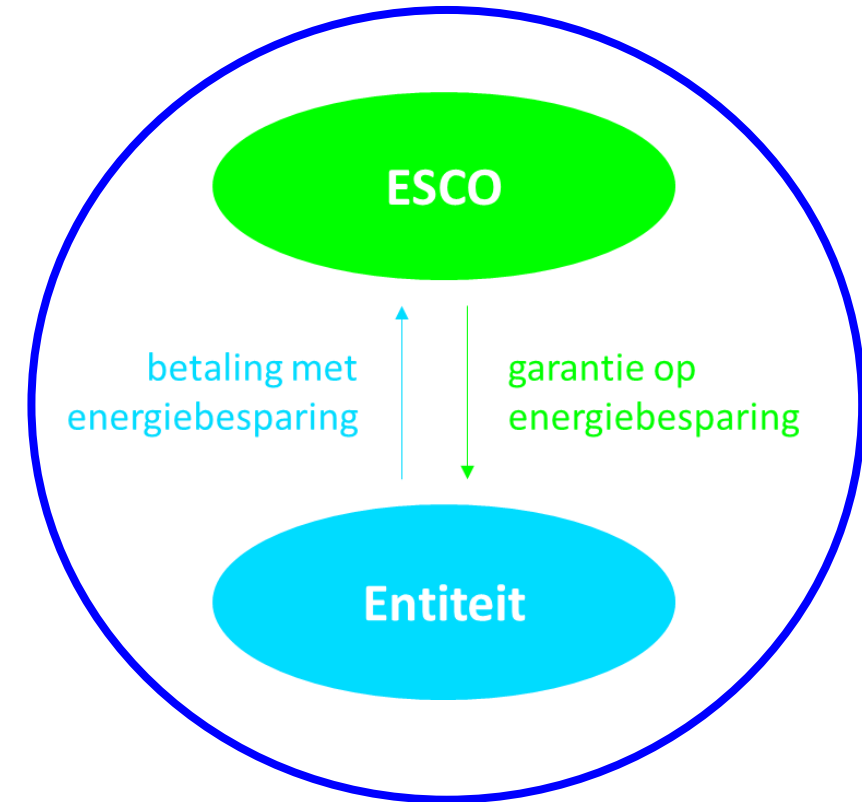

OEPC – Onderhoud- en Energieprestatiecontract

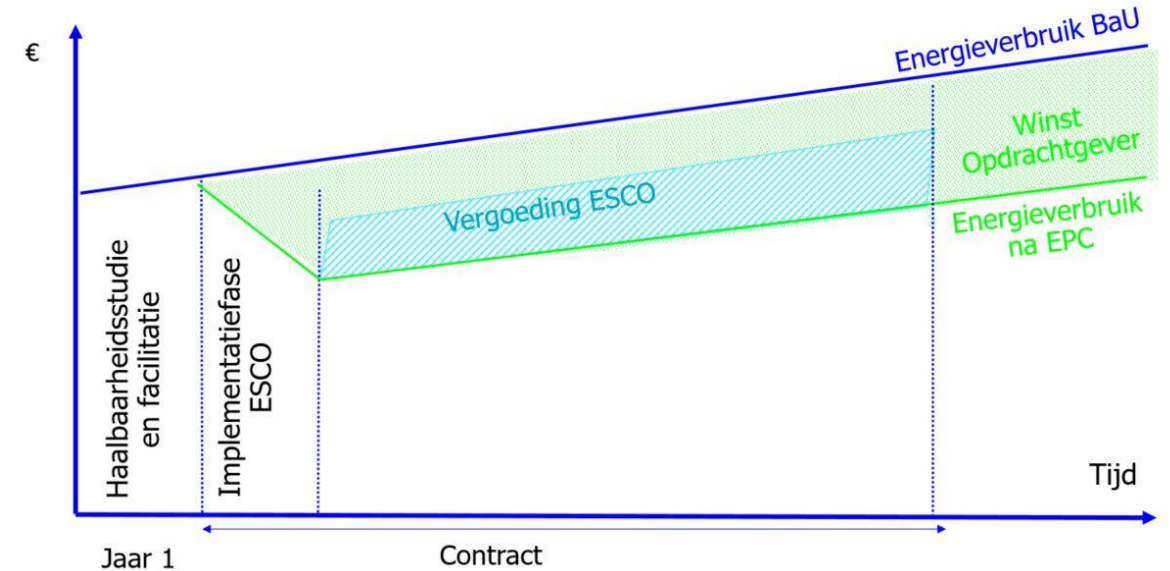
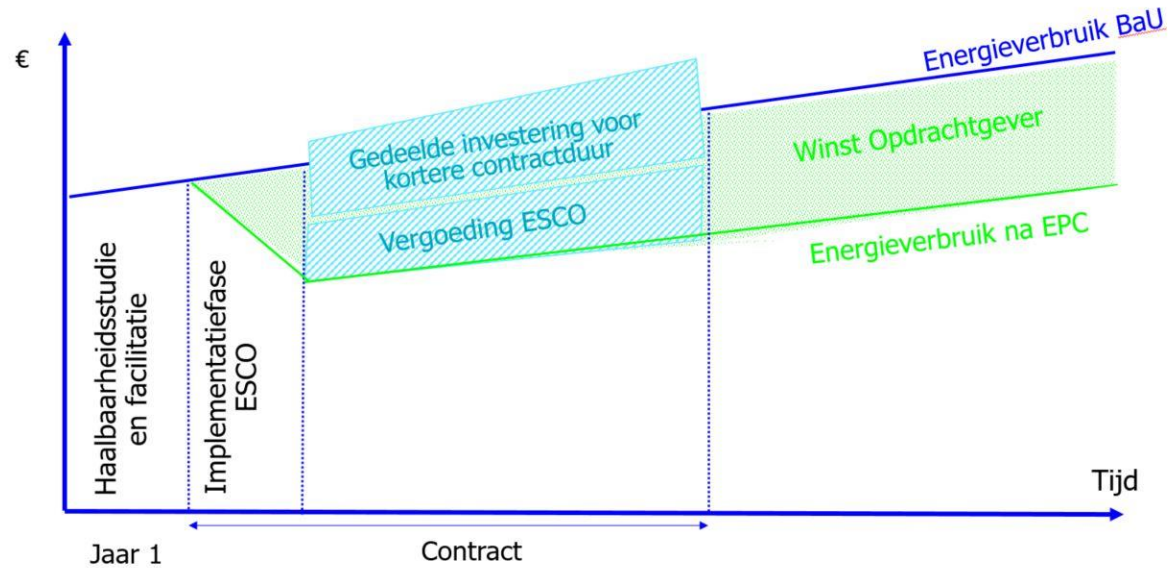
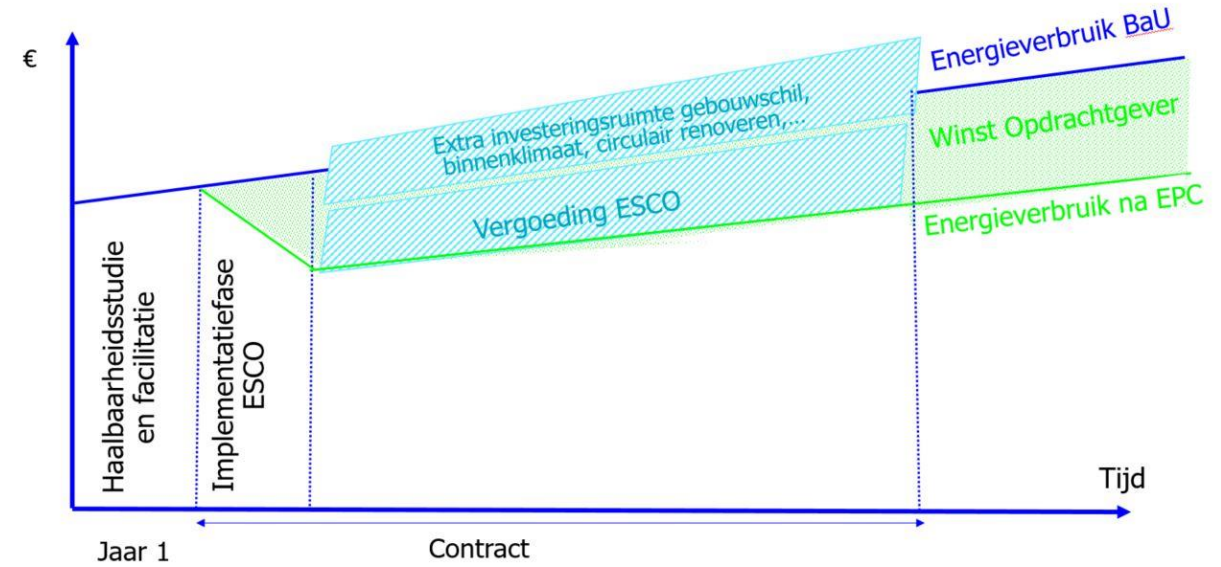
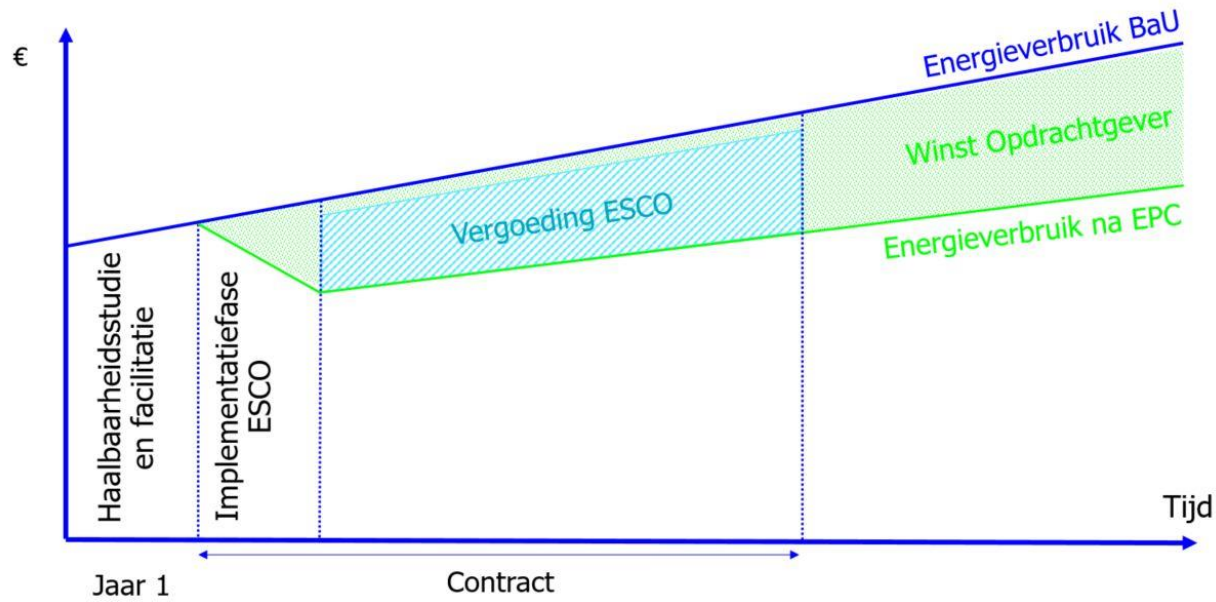

VEB = facilitator
Totaalaanpak

OEPC-modellen

Voordelen OEPC-project

Energiebesparend

Resultaatsverbintenis

Garantie op comfortniveau

Kostenbesparend

Maximale ontzorging

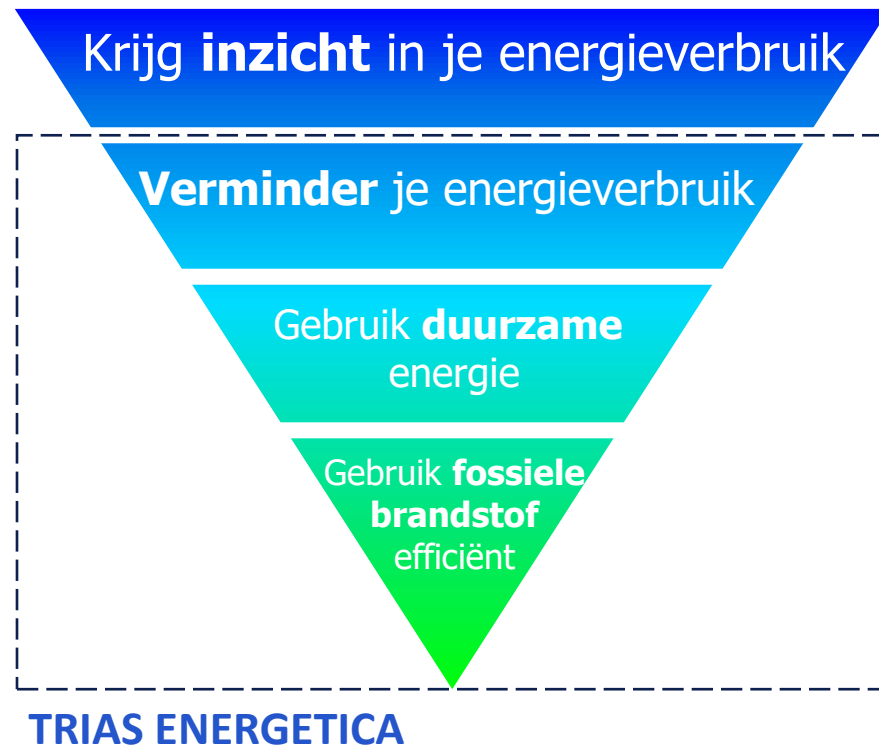
Inclusief prestatiegericht onderhoud

Systematische aanpak

Uitgangspunt

-
- Energie-efficiëntie + gebruik
 - Hernieuwbare energie
 - Energie-efficiëntie

SURE2050 zet aan tot actie

Van uitdagingen kansen maken!

- Realiseren van **klimaatneutraliteit** en verminderen van de **ecologische voetafdruk**
- Maximaal **maatschappelijk rendement**
- Optimaal **financieel rendement**
- Verhoging van de **kwaliteit** van het patrimonium

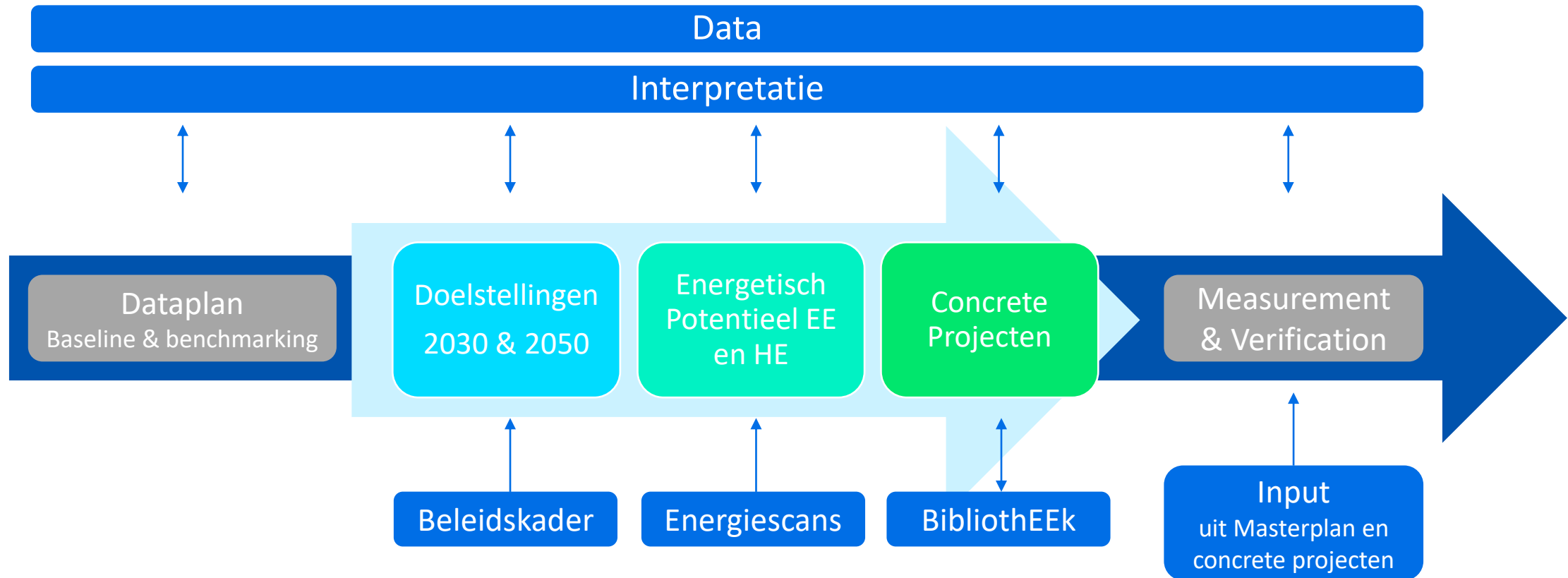
1. **75 publieke entiteiten** nemen deel aan de opleiding & training en stellen een SURE2050-strategie op.
2. 25 miljoen euro investeringen worden gelanceerd binnen de projectlooptijd
 - ✓ 28 GWh prim/jaar besparing
 - ✓ 3 GWh/jaar via Hernieuwbare Energie

Masterplan Energie

Grafisch verloop

Data & Informatie

Data driven decision making

- Beleidsniveau:
 - Beleidsdoelstellingen: voorspellen van aangepast beleid
 - Financiering: inzicht in financieringsnood en impact steunmechanismen
- Entiteit:
 - Welke keuze voor het patrimonium?
 - Interactie met de omgeving
 - Welke maatregelen en hoe te plannen (stay, stretch, leave)? (zowel technische als financiële aspecten)
 - Inzicht in efficiënter ruimtegebruik tussen diverse entiteiten

Datamanagement vastgoed: vereiste elementen

- Organisatie- en financieringsstructuur van de vastgoedorganisatie
 - Incl. Samenwerkingsverbanden
- Vastgoedobjecten en vastgoedstatus van elk gebouw
 - Stay – Stretch – Leave
 - Technische informatie (conditiestaat, energiescan, ...)
 - Geografische: link naar perceel- en gebiedsniveau
- Overzicht vereiste maatregelen per gebouw
 - Maatregel en Tijdslijn voor uitvoering
 - Inschatting benodigde financiering en kostenpost voor uitvoering
- PCDA-cyclus: actueel houden van alle data

Mijn organisatie

Bekijk en update de gegevens van uw organisatie, Vlaams Energiebedrijf. U kan hier ook uw energieverbruik opvolgen via het dashboard.

Patrimonia

Voeg gebouwen en infrastructuur toe aan uw organisatie en richt ze in met technische installaties of maatregelen.

Dataplatform 'Terra'

- Energie- en patrimoniumdatabank van en voor de Vlaamse overheid
- Beleidsondersteunend platform: energieverbruik, besparingsmaatregelen, subsidies en fondsen, opvolgingstools, best practices, benchmarking, 2030 doelstellingen
- Op termijn open data
 - Conform doelstellingen VO voor linkende organisaties (OSLO)
 - Hergebruik van data door interne en externe partijen
 - Simuleren en faciliteren van innovatie over energiemanagement

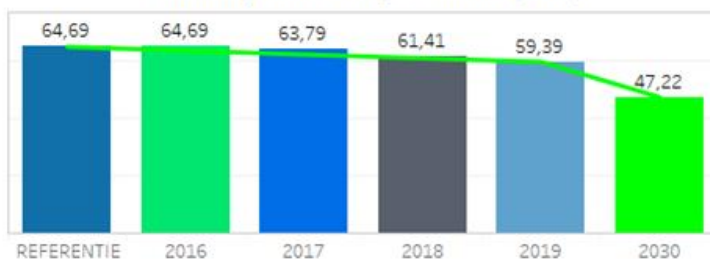

Terra – Evolutie energieverbruik

Vlaamse Overheid - Klimaatplan Evolutierapport

Organisatie De Vlaamse Waterweg

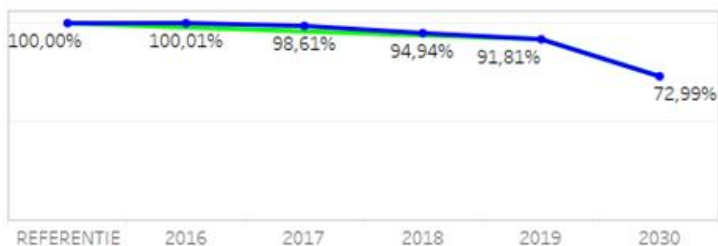
Evolutie primair energieverbruik (GWh)

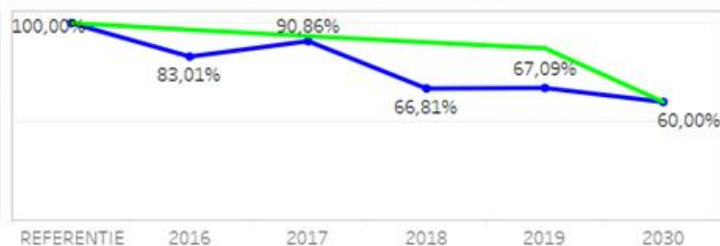
Evolutie CO₂-emissie (ton CO₂)

Evolutie primair energieverbruik (%)

Evolutie CO₂-emissie (%)

	REFERE..	2016	2017	2018	2019	2030		REFE..	2016	2017	2018	2019	2030
Verbruik (G..	64,69	64,69	63,79	61,41	59,39	47,22	CO ₂ -emissie (ton)	939,7	780,1	853,8	627,8	630,5	563,8
Besparing	0,00%	-0,01%	1,39%	5,06%	8,19%	27,01%	Besparing CO ₂	0,00%	16,99%	9,14%	33,19%	32,91%	40,00%
Besparings..	0,00%	2,09%	4,14%	6,14%	8,10%	27,15%	Besparingsdoelstelling CO ₂	0,00%	3,35%	6,59%	9,72%	12,74%	40,02%

Inspirerende Partnerships

VIPA – zorg & welzijn

- **Horizontale samenwerkingsovereenkomst**
- **Klimaatengagement zorgsector**, 12 januari 2017 - 13 engagementen ondertekend
 - Gratis energiescans op maat: 1400 energiescans en lopend
 - Maatregelen <5 jaar terugverdientijd: voert voorziening zelf uit
 - Maatregelen >5 jaar terugverdientijd: klimaatfondsmiddelen – VIPA verdeelt

Streven naar jaarlijkse energiebesparing van 2,09 %

- De minister stelt **middelen ter beschikking** om gratis energiescans uit te voeren
- **VEB ondersteunt** de sector hierbij
- Energiescan = **eerste stap** – dan **ACTIE**
- **Monitoring & benchmarking**

AGION

- **Partnership AGION en VEB**
 - meer gerichte aanpak om scholen te ontzorgen bij plaatsen zonnepanelen
 - versnelde afname van de renteloze Energielening
- **PV**
 - Alle scholen van het gesubsidieerd officieel onderwijs en het vrij gesubsidieerd onderwijs
 - Potentieel van de daken in kaart gebracht via Terra en Zonnekaart
 - 1.200 scholen aangeschreven + belacties en webinars
 - **96 aanvragen** in het efficiëntieportaal van het VEB
- **EPC**
 - 5 projecten gestart
 - Subsidie van 50.000 EUR/ school

FOCI – Cultuur, Jeugd, Sport en Media

- Analooq aan samenwerking VIPA: gratis scan en dan subsidies voor langetermijnmaatregelen
- Voor jeugthuizen, jeugdverblijfcentra en jeugdverenigingen
- Budget 80.000 EUR
- 16 scans aangevraagd. Binnen het budget ruimte voor 30-tal scans
- Communicatie en motivatie van de organisaties binnen Jeugdwerk gebeurt door Pulse Transitienetwerk vzw

Innovatieve financiering

Financieringsvraagstuk

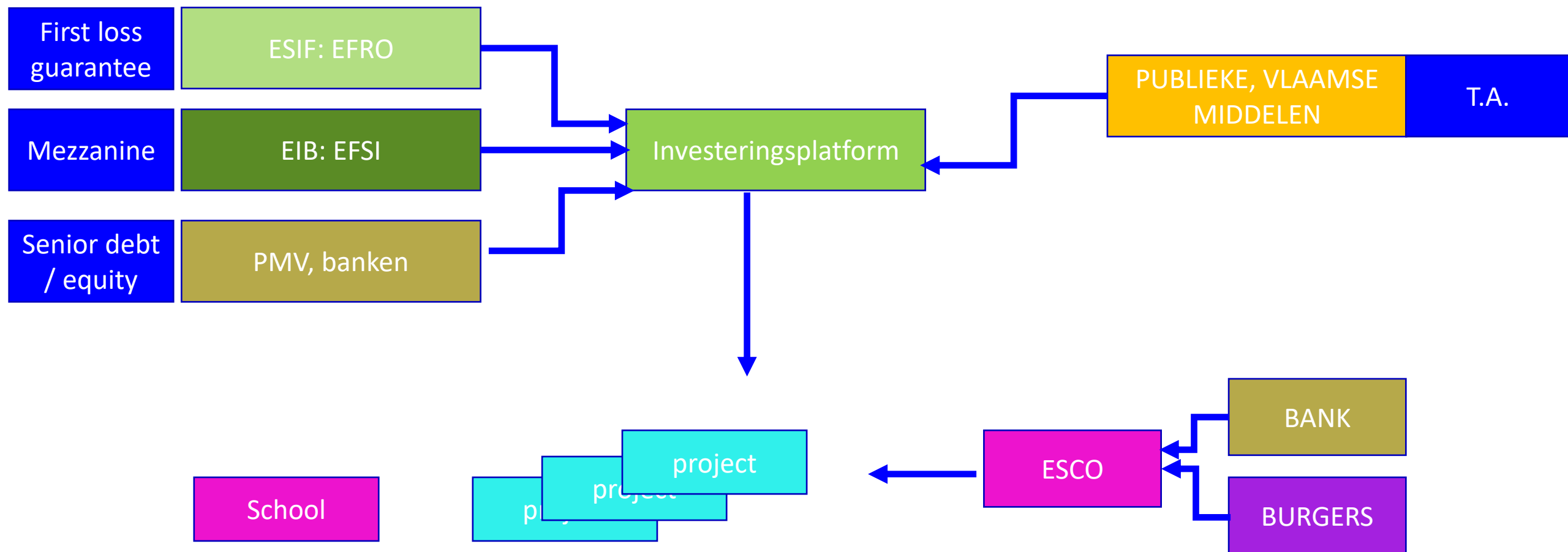
- Financieringsmogelijkheden verschillen per domein:
 - Verschillende domeinen hebben verschillende programma's
- Bijkomende financieringsmogelijkheden creëren
 - Oprichten / ondersteunen investeringsplatformen (POC: Citizee)
 - Match kwalitatieve projectpijplijn en toegang tot financieringsoplossingen
 - Vastgoedstrategie in combinatie met rollend fonds
 - Toegang tot Europese middelen
 - Samenwerking financieringsvehikels

CitizEE

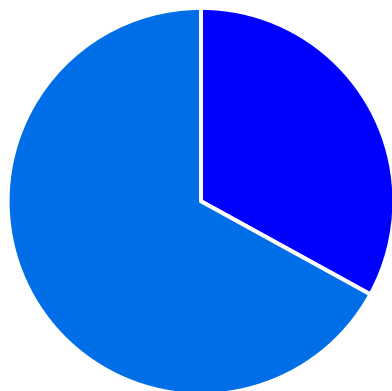
- Europees onderzoeksproject
- Aantrekken van investeringen van burgers voor versnelde energiebesparing in publieke sector
- Focus in eerste instantie op onderwijs
- Piloottraject waarbij we **financiering door burgers willen combineren met andere publieke financieringsinstrumenten**
- Samenwerking tussen scholen, de burgers en alle andere betrokken actoren

Situatie zonder deconsolidatie	
eigen middelen / geconsolideerd	33
vreemde middelen / geconsolideerd	67
Resultaat in consolidatie	100
EE-investeering	100

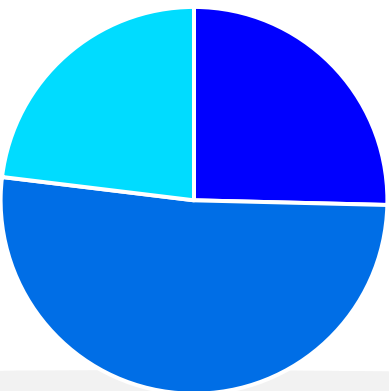
Situatie zonder deconsolidatie

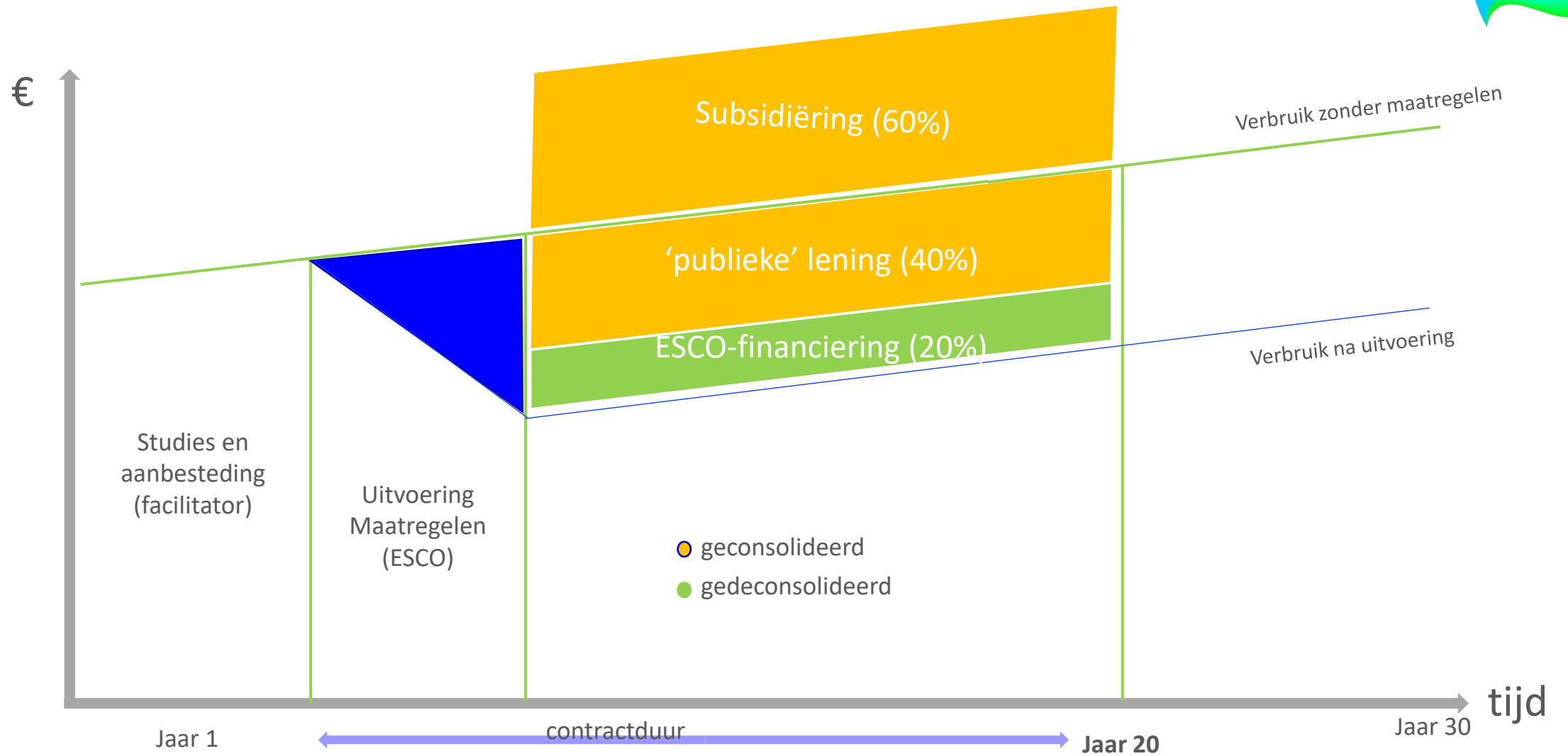
■ 1 ■ 2

Situatie met deconsolidatie	
eigen midellen / geconsolideerd	33
vreemde middelen / geconsolideerd	67
vreemde middelen / gedeconsolideerd	30
Resultaat in consolidatie	100
EE-investering	130

Situatie met gedeeltelijke consolidatie

■ 1 ■ 2 ■ 3

Slotbeschouwingen...

GEWOON DOEN!

